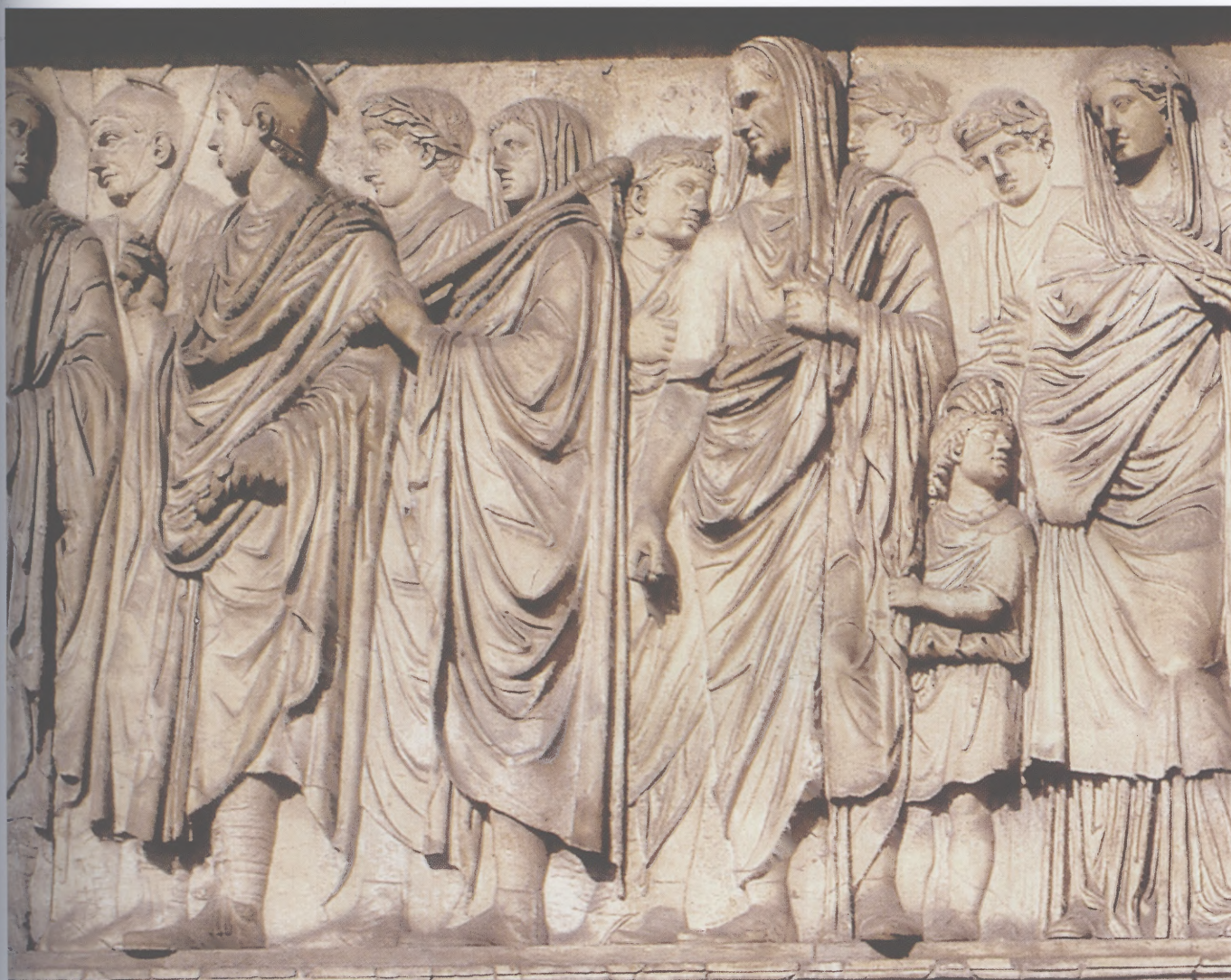

uralkodó, a csuklyát viselő Augustus, főpapi (pontifex maximus) minőségében. Őt az egy-egy istenség szolgálatában álló papok legelőkelőbbjei (flamines maiores) követik, akiket csúcsos kalapjukról könnyen felismerhetünk (egyikük arcvonásai aprólékos kidolgozásának köszönhetően a császár valamelyik rokonaként azonosítható). Mögöttük, vállán a hatalmat szimbolizáló jókora bárddal, fedett fővel a licitor halad. A császári család sorát Augustus veje, Agrippa nyitja, aki fiával, a tógájába kapaszkodó, Augustus által utódjának fogadott Gaius Caesarrel látható. Azután Livia és a császár két mostohafia, Tiberius és Drusus következik, aki katonai öltözkémben, feleségével, Antonia Minorral, Augustus unokahúgával és fiukkal, Germanicusszal látható. A következő csoport négy alakja valószínűleg Domitius Ahenobarbus

és hitvese, Antonia Maior, valamint két gyermekük, Domitia és Domitius (Nero apja). A menet az ellenkező oldalon folytatódik, először egy papi rend alakjainak bemutatásával (kürtösökkel, segédekkel, akik a körmenetben résztvevő papok által betöltött tisztségek apollói hatalomjelvényeivel ékesített ereklyetartót hordozzák). Utánuk Augustus familiájának többi tagja vonul: a császár leánya, Lulia, fiával, Lucius Caesarrel, aztán Marcella Maior Iulius Antoniuszal és lányukkal, Lulia Minorral, végül pedig Marcella Minor, házastársával és fiával. Az alakok bemutatása két logikai szálát követ, amelyek aztán összefonódnak: az egyik a szigorú ceremóniális szabályok által diktált sorrend (a papok felvonultatásánál érvényesülő, előre elrendelt hierarchia), a másik pedig a dinasztián belüli hatalomra jutás, azaz az öröklődés rend-

62

62. A római Ara Pacis Augustae, a déli oldal papok csoportját ábrázoló részlete, i. e. 9